

TYT

MASTER

TÜRKÇE DENEMELERİ

15 ADET

15x40

TYT Sınavına Tamamen Uygundur

Tamamı Çözüm Videolu

Erbil ELİDAR - Habil DAĞ

DENEME - 1

DENEME ANALİZ TABLOSU

		Doğru	Yanlış
1	Sözcükte Anlam		
2	Söz Öbeklerinde Anlam		
3	Söz Öbeklerinde Anlam		
4	Cümlede Anlam		
5	Cümlede Anlam		
6	Cümlede Anlam		
7	Cümlede Anlam		
8	Ses Bilgisi		
9	Yazım Kuralları		
10	Noktalama İşaretleri		
11	Sözcük Yapısı Ve Ekler		
12	Fiilde Çatı		
13	Dil Bilgisi Karma		
14	Sözcük Türleri		
15	Dil Bilgisi Karma		
16	Dil Bilgisi Karma		
17	Yazım Kuralları		
18	Noktalama İşaretleri		
19	Tamlamalar		
20	Yardımcı Düşünce		
21	Ana Düşünce ve Konu		
22	Ana Düşünce ve Konu		
23	Yardımcı Düşünce		

		Doğru	Yanlış
24	Ana Düşünce ve Konu		
25	Ana Düşünce ve Konu		
26	Akışı Bozan Cümle		
27	Paragraf Tamamlama		
28	Paragraf Oluşturma		
29	Yardımcı Düşünce		
30	Yardımcı Düşünce		
31	Ana Düşünce		
32	Ana Düşünce		
33	Ana Düşünce		
34	Yardımcı Düşünce		
35	Yardımcı Düşünce		
36	Yardımcı Düşünce		
37	Parçaya Bağlı Çoklu Soru		
38	Parçaya Bağlı Çoklu Soru		
39	Parçaya Bağlı Çoklu Soru		
40	Parçaya Bağlı Çoklu Soru		

DOĞRU |

YANLIŞ |

NET |

1. Bu testte 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Türk halk müziğinin tüm teknik öğelerini bünyesinde barındıran Arabesk müzik, halk müziğinin kendine özgü yapısına farklı unsurları bezeyerek ortaya çıkmıştır. Arabesk müziğinin temelinde kültürel çeşitlenme vardır.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Mehtap görülen her şeyi yumuşatıyor, hülyalaştırıyor, güzelleştiriyordu.
- B) Gördüğü iyiliğe karşılık ikram fazlasından masamızı çeşitli yiyeceklerle süsledi.
- C) Her tarafı sessizlik kaplamış; ovalar, biten bir günün hüznü içinde susmuştu.
- D) Biri hukuktan çıkar, hariciye memurluğuna göz diker; diğeri tıbbiyeyi bitirir, aktörlüğe özenir.
- E) Bu sıcak ve içten ses onu hayata bağlıyor, yaşama sevincini artırıyor.

2. Uzun ve yorucu bir yolculuk sonrasında dahi pek çoğumuz ilk kez konaklayacağı ortamda uyumakta güçlük çeker. Kimi zaman "----" olarak da tanımladığımız bu durum, gecenin büyük bölümünde huzursuz olmamıza neden olur. Uzmanlara göre bunun nedeni beynimizin bir yarım küresinin uyanık kalmaya devam etmesi.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilebilir?

A) yerini yadırgamak	B) yan gelip yatmak
C) yatağa düşmek	D) yer tutmak
E) yerini bulmak	

3. Düşlenen ve gıpta edilen mutluluk durumunun belirsizliği için tek teselli, amaçlanan yolda ilerlemektir, bitkinlikten yere yığılmayıp ya da kırmızı kart görmeyip yarışta kalındığı müddetçe nihai zafer umudu canlı kalır. Piyasalar mutluluk düşünüyü, yaşamın büsbütün tatmin edilmesi görüşünden bu yaşama ulaşmakta gerekli olduğuna inanılan zenginlik arayışına çevirerek mutluluk arayışının asla bitemeyeceğini varsayar. Arayışın hedeflerini inanılmaz bir hızla birbirinin yerini aldı.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamı aşağıdaki cümlelerin hangisinde yoktur?

- A) Gülün dikenine katlanması, onu güzel kokulu yaptı.
- B) Bütün zaferlere çiçekli yollardan geçilerek gidilir.
- C) İmkânsızlık yalnız sersemelerin sözlüğünde bulunan bir kelimedir.
- D) Bir defa değil, yüzlerce defa yenilseniz de ayakta kalınız.
- E) Hayat iyi kartlara sahip olma değil, bazen kötü bir eli iyi oynama meselesidir.

4. I. 1772 yılında Wittenberg Üniversitesinden Johann Daniel Titius, gezegenlerin Güneş'e olan ortalama uzaklıkları arasında bir ilişki olduğunu keşfetti.
- II. 1778 yılında Johann Elert Bode tarafından matematiksel bir dille ifade edilen bu ilişki günümüzde Titius-Bode Yasası olarak biliniyor.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede anlatılan durum, daha somut olarak açıklanmaktadır.
- B) I. cümlede değinilen konuya bilimsel olarak katkıda bulunulmuştur.
- C) I. cümlede açıklanan olgunun her yıl değişime uğradığı örneklenmiştir.
- D) I. cümlede belirtilen olgunun gerekçeli açıklaması ifade edilmektedir.
- E) I. cümlede belirtilen yargının, üzerinde çalışılarak günümüze taşındığı belirtilmiştir.

5. (I) Fobi, gerçek bir tehlike yaratmayan ancak endişe ve kaçınmaya neden olan bir nesne veya durum karşısında hissedilen yoğun bir korku olarak tanımlanır. (II) Oldukça yaygın bir anksiyete bozukluğu çeşididir ve birçok farklı fobi türü vardır. (III) Bazı insanlar yüksekten aşırı derecede korkabilir. (IV) Diğerleri bazı sosyal durumlara tahammül edemezken yılan, arı, asansör ya da uçuş korkusu gibi belirli bir fobiye sahip olabilir. (V) Kısa sürebilen kaygının aksine, örneğin bazı kişiler bir konuşma yaptığında veya sınava girdiğinde hissedebilir; fobi uzun ömürlü olabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, tanım yapılmıştır.
B) II. cümlede, örneklere yer verilmiştir.
C) III. cümlede, ihtimal söz konusudur.
D) IV. cümlede, sayıp dökmelere yer verilmiştir.
E) V. cümlede, karşılaştırmaya başvurulmuştur.

6. • İnsanların en ilginç bulduğu kuş türleri ile ilgili bir anket yapılırsa şüphesiz tukanlar ilk sıralarda yer alır.
• Rengârenk ve çok uzun gagaları, tukanları ilginç yapan özellikleri arasındadır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rengârenk ve çok uzun gagalı tukanlar yapılacak ilk ankette insanlar tarafından en ilginç bulunan kuş türü olarak seçilecektir.
B) Tukanların rengârenk ve uzun gagalara sahip olmaları, onları diğer kuşlar arasında ilginç kıldığı gibi birçok ankete de onları konu yapacaktır.
C) Yapılacak bir ankette insanlar, rengârenk ve çok uzun gagalarıyla tukanları, en ilginç bulunan kuş türleri arasında ilk sıralara taşıyacaktır.
D) İnsanların ilginç bulduğu kuş türleri arasında bulunan tukanlar rengârenk ve çok uzun gagaları ile dikkat çekmektedirler.
E) Tukanları ilginç kılan rengârenk ve çok uzun gagaları anketlerde ilk sırada yer almalarını sağlayan başlıca özelliklerindedir.

7. (I) Küresel iklim değişiklikleri nedeniyle Sahra Çölü'ne komşu birçok Orta ve Batı Afrika ülkesinde yağış miktarı hayli azaldı. (II) Buna bağlı olarak bitki örtüsü yok olmanın eşiğine geldi ve erozyon nedeniyle büyük oranda toprak kaybı yaşandı. (III) Bu durumun devam etmesi hâlinde önümüzdeki 10 yıl içinde Afrika'nın elverişli tarım alanlarının yarısından fazlasının çöl kumları tarafından yutulacağı kestiriliyor. (IV) Çölün güneye doğru ilerleyişini durdurmak amacıyla yürütülen Büyük Yeşil Duvar projesi ile Atlantik Okyanusu kıyısındaki Senegal'in başkenti Dakar'dan Hint Okyanusu kıyısındaki Cibuti'ye kadar, 11 ülkeden geçen ve yaklaşık 8000 kilometrelik uzunluğa ulaşacak bir bölgeye ağaç dikilmesi planlanıyor. (V) Bu proje sayesinde çöl boyunca 15 kilometre genişliğinde bir orman kuşağı oluşturularak çölleşmenin önüne geçilmesi amaçlanıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi öngörü cümlesidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Küçücük kan kırmızı kalbimi
Isırıp ikiye ayıran adam sensin
Daha on yaşıdaydım seni gömdüklerinde
Yirmimde ölmek istedim
Sana dönmek, sana dönmek istedim
Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Ünlü değişimi
B) Ünsüz yumuşaması
C) Kaynaştırma ünsüzü
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünsüz sertleşmesi

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Karakterlerinin cansıparane bir şekilde tutunduğu ne varsa her birini oyunlarının sonunda yıkmaya bayılır.
- B) Şimdilerde akademik çalışmalarla, sosyolojik araştırmalarla cevabı aranan soruların birçoğu, yıllar evvel Shakespeare tarafından cevaplanmıştır.
- C) Espriler üzerine kitap yazan fakat hiç gülümsemeyen Freud, esprilerin de rüyalar gibi bilinç dışıyla ilişkili olduğunu söylüyordu.
- D) Paşa Kemerî'nin yer aldığı Kemerburgaz yolu burada eskiden bir de su kulesi olduğunu düşündürüyor.
- E) Turgut Tarhan'ın fotoğrafında Bolu'nun Gerede İlçesinde bir haziran ayında sis olduğu görülüyor.

10. Bir kış sabahı gün doğumunda (I) daha önce hiç gelmediğim bir yerdeyim. Dağ taş altüst olmuş (II) katmanlar iç içe geçmiş. Nereye bakacağımı (III) nereye gideceğimi ve hatta neyi fotoğraflayacağımı bile bilmeden dolaşmaya başlıyorum. Mermeriyle tarih yazan şehir Dokimeion burası. Şimdiki adıyla İscehisar. Afyon'un o meşhur mermerine ev sahipliği yapan antik mermer ocağı ve çevresi. Antik Çağ izlerini arıyorum (IV) ama gördüğüm manzaralar *Çılgın Max* filminin setlerini anımsatıyor bana. Yer kabuğunun en güzel kısımlarını kesip koparmış insanoğlu burada. Ama dünyaca ünlü mermerler burada çıkarılmış (V) çıkarılmaya da devam ediyor.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

11. Yolunu beklerken daha dün gece
Kaçıyorum bugün senden gizlice
Kalbime baktım da işle iyice
Anladım ki sen de herkes gibisin

Bu dördlükte aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) İyelik eki
B) Ayrılma durum eki
C) Kişi eki
D) Bulunma durum eki
E) Kip eki

12. Microsoft'un kurucusu Bill Gates ABD'nin Arizona eyaletinde akıllı bir şehir kurmak için 100 kilometrekarelik bir arazi satın aldı. Belmont adı verilecek 80.000 hanelik, 182.000 kişinin barınması planlanan, tümüyle son teknolojiyle donatılacak şehirde yüksek hızda İnternet ağından otonom sürüşe uygun yollara, veri işleme merkezlerinden akıllı trafik ışıklarına kadar hayat kolaylaştıran birçok teknolojiye yer verilecek. Suudi Arabistan, Hindistan ve Çin akıllı şehirler kurmak için çalışmalar yapıyor olsa da bu proje özel sektör tarafından planlanıp hayata geçirilecek olmasıyla öne çıkıyor.

Bu parçadaki cümleler eylemlerinin çatılarına göre sıralandığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) Etken - dönüşlü - etken
B) Edilgen - edilgen - etken
C) Etken - edilgen - edilgen
D) Edilgen - dönüşlü - edilgen
E) Etken - edilgen - etken

13. *Dicle'den Toroslar'a Tanrı Assur'un Krallığı* kitabı, Assur Krallığı'nın uzun tarihi boyunca Anadolu'daki faaliyetlerini, yerel toplumlarla ilişkilerini çok yönlü olarak ele alıyor.

Bu cümlelerin nesnesinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıfat yapan "-ki"
- B) Fiilden isim yapım eki
- C) Farklı türde eylemsi
- D) İsim tamlaması
- E) Ünsüz yumuşaması

14. Büyük Bürüngüz ile ilgili en eski kayıtlar 1500 tarihli Osmanlı tahrir defterinden ve bu kayıtlara göre o tarihte köyde tümü

I

gayrimüslim 99 hane yaşamakta imiş. Ama köyün en eski yapılarından birisi olan ve Dulkadirli beyi Âlâüddeve'nin is-

III

mini taşıyan camide bulunan bir onarım kitabesi 1590 tarihli.

IV

Yapım kitabesi mevcut olmayan bu caminin 1590'da onarılması, ilk inşasının bu tarihten çok önce olduğunu göster-

V

mekte.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi türü yönüyle ötekilerden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

15. Bildiğimiz evreni oluşturan madde, elektron bulutuyla çevrili bir çekirdekten ibaret olan atomlardan oluşur; çekirdek ise birbirine sıkı sıkıya bağlanmış proton ve nötronlardan.

Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ayrılma ve yönelme durum eki almış sözcükler bulunmaktadır.
- B) Birden fazla sıfat-fiil vardır.
- C) Ünlü kaybına uğramış sözcük kullanılmıştır.
- D) Bağlaçlardan yararlanılmıştır.
- E) Eylemi basit yapıldır.

16. Norveç'in Finse köyünün ev sahipliği yaptığı müzik festivali, diğer müzik festivallerinden epeyce farklı. Çünkü burada konser mekânı ve enstrümanlar tamamen buz ve kardan yapılmış. 7 - 9 Şubat 2020 tarihlerinde düzenlenecek Buz Müzik Festivali, doğa ve müzik ilişkisinde yeni keşifler vadediyor. Festivalin katılımcıları caz, pop, folk müzik gibi türleri farklı yorum ve tınılarla dinleme olanağı buluyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden fazla bağlaç vardır.
- B) Eylemsi olan bir sözcük yüklem görevindedir.
- C) Belirtisiz isim tamlamasına yer verilmiştir.
- D) Eylemsinin üç türü de kullanılmıştır.
- E) Etken çatılı eylemler örneklenmiştir.

17. (I) Hepimizin bildiği gibi her anne babanın çocuk yetiştirme yöntemi aynı olmuyor. (II) Örneğin kimi daha kuralcı olurken kimi çok daha esnek davranabiliyor. (III) Doğru ya da yanlış ayırt etmeksizin bütün bu yöntemler çocukların yetişme sürecini hatta bununla da sınırlı kalmayıp tüm hayatlarını etkileyebiliyor. (IV) Öyleki bugün bir dönüp baktığımızda kendimizde anne ve babamızdan pek çok iz görebiliyoruz. (V) İlk anda psikolojik etkiler aklımıza gelse de aslında sosyal ve ekonomik hayatımız da bu izleri barındırabiliyor.
Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

18. Çocukluğumuzda sanat ( ) özellikle de müzik ( ) ailemizin daima bir parçası oldu ( ) Annemiz evde piyano çalar ( ) babamız ise resme ve müzelere çok ilgi duyardı. Üç yaşından itibaren müziğe gösterdiğimiz büyük ilgi ailemizin dikkatini çekti ( ) beni, kardeşimi sanatla iç içe yetiştirerek doğru yönde rehber oldular. Bu şekilde her dalı ile sanat bizim için bir nefes alma şekli hâlini aldı.

Boş parantezle belirtilmiş yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (,) (,) (,) (:)   B) (-) (-) (...) (,) (:)
C) (,) (,) (,) (,) (,)   D) (-) (-) (,) (:) (,)
E) (,) (,) (...) (,) (,)

19. Aşağıdaki dizelerin hangisinde birden fazla tamlayanı olan bir ad takımı kullanılmıştır?

A) Artık bir sihirsiz nefes gibisin
Şimdi tâ içinde bomboş kalbimin
B) Karanfil kokusuyla kuşatılan yüreğim
Yaralı bulutların yağmurunda köz olur
C) Garibanın, fukaranın sırtına
Bit olanlar safımıza gelmesin
D) Aşk yolunun kanunu okudum
Madde madde yokuşunda sen varsın
E) Bağrında ay doğar zambaklar açar
Sessiz sessiz akışında sen varsın

20. Evcil kediler ıslanmayı sevmiyor olsalar da suya karşı büyük ilgi duyuyorlar. Patilerini içine sokup etrafa su sıçratmak ya da banyodan gelen su sesine kulak kesilip hemen durumu araştırmak gibi bazı huyları var. Damlayan bir musluk gördüklerinde de dayanamayıp oynamaya başlıyorlar. Kediyi henüz yavruyken yıkamaya başlarsanız zamanla bu deneyime alışıp sudan rahatsız olmamaya başlıyor. Buna rağmen genelde yıkanmayı sevdikleri söylenemez.

Bu parçada kedilerle ilgili olarak

- I. Yabani olmayanların suya alaka gösterdiği
II. Banyo yapmaktan rahatsızlık duydukları
III. Genel olarak oynamayı sevdikleri
numaralanmış ifadelerden hangilerine varılabilir?

A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) Yalnız I   E) Yalnız III

25. **Gazeteci:** Gazetelerde yayımladığınız bu kadar şiiri nasıl yazıyorsunuz, bu kadar üretkenliği nasıl başarıyorsunuz?

Şair : Ekmek paramı kazanmak için çabalıyorum.

Gazeteci: Bunun yerine ayakkabı boyacılığı yapmayı neden tercih etmiyorsunuz?

Şair : Estetik isteyen bir iş. İnsanlar gördüklerine yorum yapabiliyorlar fakat okuduklarını anlamlandırmada güçlük çekiyorlar. Anlamadıkları her şaire de güzel diyorlar saçma da olsa. Kandırmak kolayken neden zoru tercih edeyim ki!

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin görüşüyle örtüştüğü söylenebilir?

- A) Gerçek sanat, sanatçıdaki dayanılmaz dürtüyle ortaya çıkar ve toplumun aynası olma yolunda ilerler.
- B) Bir ülkede, akıl ve sanattan çok maddi servete kıymet verilirse bilinmelidir ki orada keseler şişmiş, kafalar boşalmıştır.
- C) Düşünce ve deneyim asla bir merkezde buluşamaz, onlar ancak sanat ve eylem sayesinde birleştirilebilir.
- D) Yüzünü görmek için bir cam ayna kullananlar, ruhunu görmek için sanat eserlerini okuyabilir.
- E) Manevi kültürün tümü gibi sanat da emekten doğar ve gelişir kuşkusuz.

26. Ortalama bir insan beyni yaklaşık 100 milyar sinir hücresi içerir. Bu hücrelerin pek çoğu binlerce başka sinir hücresine bağlıdır. Böylelikle milyon gigabaytla ifade edilecek kadar çok bilgi depolama kapasitesinde, dev bir ağ oluşur. (I) Yeni bilgiler öğrenirken sinir hücreleri arasındaki bağlantı sayısı ve sinyal ileti gücü değişir. (II) Bilgilerin depolanması hafızanın görevidir. (III) Bağlantı sayısı ve gücü, söz konusu sinirlerin uyarılma sıklığıyla orantılıdır. (IV) Sürekli uyarılan sinirler arasındaki bağlantılar artarken, kullanılmayan bağlantılar zayıflayarak kopar. (V) Bu nedenle öğrenme süreci hafızayla yakından ilişkilidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

27. Bazı sanatçılar var ki isimleri sıkça anılmaktan kendileri ve eserleri hakkında tabiri caizse bir körlük oluşuyor. Bir klişeymiş gibi görünse de aslında sanatları ve söylemek istedikleri yüz yıl geçse dahi öneminden hiçbir şey kaybetmiyor. ---. İşte Ömer Seyfettin de bu sanatçılardan biri. Nesillerdir her Türk genci mutlaka çocukluğunda Ömer Seyfettin'in bir eserini okumuştur. Belki *Pembe İncili Kaftan*, belki *Diye*, belki *Bomba* ama illaki birini okumuştur. Kendisi farkında olmasa bile okuduğu eserler onun zihin dünyasında bir şekilde yer etmiştir.

Bu parçadaki boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisi getirilebilir?

- A) Nesiller büyütüyorlar, nesiller yetiştiriyorlar
- B) İsimleri ise unutulmaya yüz tutuyor
- C) Gencinden yaşlısına herkes okuyor
- D) Bu eserler bile tozlu raflarda yerini alabiliyor
- E) Her okunduğunda farklı bir mesaj veriyor

28. I. Bu günlük hareket, gelişme dönemindeki ayçiçeği to-murcuklarında görülür ve çiçekler gelişimlerini tamam-ladığında durur.
 II. Ayçiçeklerinin çiçek kısımları gün içinde Güneş'i takip ederek doğudan batıya doğru hareket eder.
 III. Gün içinde Güneş'i takip eden ayçiçekleri bu durumun dikkat çekici bir örneğidir.
 IV. Geceleri ise tersi yönde hareket ederek sabahki konum-larına geri dönerler.
 V. Bitkileri hareket etmeyen canlılar olarak biliriz ama as-lında belli ölçekte hareket edebilirler.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir bütün oluşturulur-sa hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

29. Yıldırımlar, atmosferde meydana gelen ani elektrik boşal-malarıdır. Bazen bir bulutun içerisinde, bazen bulutların arasında, bazense bulutlarla yeryüzü arasında yıldırımlar meydana gelir. Dünya'da büyük çoğunluğu karalar üzerin-de, her saniye yaklaşık 40-50, her yıl yaklaşık 1,4 milyar kez yıldırım görülür. Yeryüzünün en çok yıldırım meydana gelen bölgesi Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin doğusunda yer alan Kifuka isimli küçük bir köydür. Bu köyün civarındaki her bir kilometrekareye yılda ortalama 158 yıldırım düşer. Her ne kadar yüzyıllardır bilimsel çalışmalara konu olsa da yıldırımların neden ve nasıl oluştuğu hâlâ tam olarak anlaşılabil-miş değil.

Bu parçada yıldırımlarla ilgili aşağıdakilerin hangisine değnilmemiştir?

- A) En çok nerede meydana geldiğine
 B) Birden fazla çalışmaya konu olduğuna
 C) Bilinmeyen yönlerinin bulunduğuna
 D) Karalarda her saniye görülebildiğine
 E) Ciddi tehlikeler meydana getirdiğine

30. Bisiklet ya da eski adıyla velespit ilk olarak 19. yüzyılda Avrupa'da kullanılmaya başlandı. Uzun bir keşif, tasarım ve model gelişim sürecinin ardından bisiklet günümüzde kullanılan en ucuz, pratik, keyifli, güvenli ve sağlıklı ulaşım araçlarından biri hâline geldi. İnsan gücüyle veya elektrik motoruyla çalışan, iki ya da üç tekerlekli, pedallı, vitesli veya vitessiz olan bisiklet, ulaşım aracı olmasının yanı sıra sirk-lerde ve spor yapmak amacıyla da kullanılır. Akrobasi bisik-leti, dağ bisikleti, şehir bisikleti, çift kişilik bisiklet, tur ve yol bisikleti, yatay bisiklet gibi türleri vardır. Tek tekerlekli olan ve giderek popülerlik kazanan unisiklet ise sirklerde ve özel bazı yarışlarda kullanılır.

Bu parçadan hareketle bisiklet ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı amaçlar için kullanılabilir.
 B) Uzun bir süreç sonucu geliştirilmiştir.
 C) Motorlu ve motorsuz türleri vardır.
 D) Ulaşım araçlarının en sağlıklısidir.
 E) En ucuz ulaşım araçlarından biridir.

31. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Hat sanatında güzel yazma yeteneği kadar malzeme de önemli midir?" sorusuna cevap vermektedir?

- A) İyi bir hat sanatçısı, yeteneğini göstermek için sanatında gerekli olan her türlü araçtan yararlanır. Sanatı sanat yapan unsurların başında gelen yetenek sanatçının da kıymete binmesini sağlar.
- B) Hat sanatına başlamadan önce hattatın yaptığı ilk şey, yazacağı harfleri kafasında tasarlamaktır. Daha sonra harfleri kendi zevkine göre kâğıdı dökerek sanatı icra etmektedir. Elbette hat sanatını ortaya koymak için hem yazı türlerini bilmeli hem de gerekli olan tüm malzemelere sahip olmak gerekir.
- C) Hat sanatını iyi bir şekilde icra etmek için doğuştan yeteneklere sahip olmak gerekir. Yetenek aslında tüm sanatlar için olmazsa olmazdır. Sanatçıları diğer insanlardan ayıran en önemli özellik budur.
- D) Malzeme kaliteniz iyi olduğu sürece siz de yazıyı daha iyi yazarsınız. Bu sanat icra edilmeye başlandığı dönemlerde mürekkep ve kâğıtlar hattatlar tarafından özel olarak üretiliyordu.
- E) Hat sanatı en çok Osmanlı tarafından benimsenmiş ve hat sanatı ile eşsiz eserler ortaya çıkartmıştır. Hediyelik eşyalardan, binaların süslenmesine kadar pek çok yer ve obje hat sanatı ile dekore edilmiştir. Bunun için yetenekli hattatlar her zaman ön planda olmuştur.

32. • Uyku davranışı memelilerinkine en çok benzeyen böcek türü meyve sineğidir. Gece uykusuz bırakılan meyve sineklerinin gündüz telafi uykusuna yönlendikleri gözlenmiştir. Uykusuzken basit labirentlerden kolayca çıkamayan ve öğrenme güçlüğü çeken meyve sinekleri kafeine ve uyku getiren kimyasallara karşı da insanlarınkine benzer tepkiler veriyor.

- Akşamları dinlenmeye çekilen kelebekler, sıcaklık belli bir noktanın altına düştüğünde hareket edemezler. Dışarıdan uyku gibi görünen, fizyolojik faaliyetlerin kısıtlandığı bu dinlenme şekline torpor adı verilir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı türe ilişkin ortak bir araştırma yapıldığı vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı tezler sunmaktadırlar.
- E) Farklı canlıların birbirine benzeyen yönlerini açıklamaktadırlar.

33. "Anılar defterinde gül yaprağı" diyor Zarifoğlu. Anıların hayatımızda o kadar çok yeri var ki gül yaprağı gibi özenle saklayarak gözümüz gibi bakarız anılarımıza. Acı ve hüznüle yoğrulmuş olsa da yıllar sonra dönüp hatırladığımızda anılar içimizin kıpırdamasına, gözlerimizin içinin gülmesine sebep olur. Bir zamanlar anı defteri tutmak âdettendi. İnsanlar yaşadıklarını belki unutma kaygısıyla belki de tarihe bir not olsun diye not ederd. Özellikle defter tutarak yaparlardı bu güzelliği. Anı defteri. Arada sırada dönüp okuyarak yazdıklarını derin iç geçirmeler, o güzel günleri yâd etmeler eşliğinde okurlardı.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Anı defteri tutmak insanların mutlu yaşamasına olanak sağlar.
- B) Anıların güzelliği, hayatı daha yaşanır kılar.
- C) Geçmişle bağların en sağlam delili anılarımızdır.
- D) Geçmişe duyulan özlemle anı defteri tutulmalıdır.
- E) Mutlu olan herkesin mutlaka bir anı defteri olmalıdır.

37 ve 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Uzak mühendisliği, atmosferin dışında kullanılacak araçların ve sistemlerin geliştirilmesi ve tasarlanmasına yönelik araştırmalar yapılan mühendislik dalıdır. (II) Başlangıçta havacılık mühendisliğinin bir kolu olan uzay mühendisliği, 20. yüzyılın başından itibaren uzay araştırmaları alanında yaşanan ilerlemeler ve çok farklı işlevleri olan uzay araçlarının geliştirilmesi nedeniyle günümüzde ayrı bir mühendislik dalı olarak kabul ediliyor. (III) Hava araçları ile uzay araçlarının çalışma mekanizması birbirinden farklıdır. (IV) Helikopter, uçak gibi atmosferde hareket eden hava araçları ileriye doğru hareket etmek için içinde buldukları havayı geriye doğru iter. (V) Uzayda hava olmaması uzay mühendislerini uzay araçlarının farklı itki sistemleri üzerinde araştırma yapmaya sevk etmiştir.

37. Bu parça ikiye bölünmek istendiğinde ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

38. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Havacılık mühendisliğinin birden fazla bölümü vardır.
 B) Atmosferin dışına çıkmayan hava araçları havayı tek yönlü iter.
 C) Uzay mühendisliği zamanla ayrı bir mühendislik dalı olmuştur.
 D) Belli bir tarihten sonra uzay araştırmalarında ilerleme yaşanmıştır.
 E) Uzay araştırmaları uzay mühendisliğinin kurulmasıyla başlamıştır.

39 ve 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Cep telefonlarının yaygınlaşmasıyla birlikte insanlar kendilerini telefon ekranına bakmaktan alıkoyamaz oldu. (I) Birçok sorunu beraberinde getiren bu durumun önlenmesi için önlemler alınmaya çalışılıyor. (II) Kullanıcılar en fazla neye vakit harcıyor diye bakıldığında sosyal medyada, oyun, video ve sohbet gibi başlıklar öne çıkıyor. (III) Bu bağımlılıktan kurtulmak için son günlerde dijital detoks akımı başladı. (IV) Dijital detoks kişinin bir süre teknolojik cihazlardan uzak kalmasıdır. (V) İşiniz gereği telefonsuz yaşamanız mümkün değilse bile sadece arama yapabilen ve mesaj atabilen eski tip bir telefon kullanmanız gerekiyor.

39. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde tanımlama yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

40. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanların ekrana bakma sorununu azaltmak üzere tedbirler alınmak istenmektedir.
 B) Cep telefonlarının kullanımının artması birçok sorunu da beraberinde getirmektedir.
 C) Cep telefonu kullananların tercih ettiği sosyal medya platformları birbirinden farklıdır.
 D) Dijital detoks ile insanlar cep telefonları alışkanlıklarını terk etmektedirler.
 E) İş gereği eski bir telefon kullanmak, dijital detoksun sınırları içerisindedir.